

وقتی بیاده‌روها تمام می‌شوند

ورا درک (VERA DRAKE) (ساخته مایک لی؛ کارگردان انگلیسی) به عنوان یک ملودرام خانوادگی غم‌نامه‌ای از زندگی یک خانواده که در طبقه پایین دست جامعه قرار گرفته و برای بقا می‌جنگند را به نمایش می‌گذارد...

ورا درک (VERA DRAKE) (ساخته مایک لی؛ کارگردان انگلیسی) به عنوان یک ملودرام خانوادگی غم‌نامه‌ای از زندگی یک خانواده که در طبقه پایین دست جامعه قرار گرفته و برای بقا می‌جنگند را به نمایش می‌گذارد. فیلم با صداقت هرچه تمامتر به بررسی روابط داخلی خانواده می‌پردازد و با تعمیم آن به زندگی دیگر افراد جامعه پرده از یک واقعیت تلخ (لندن پس از جنگ جهانی دوم) برمی‌دارد.

ورا درک محصول 2004 انگلستان یکی از فیلم‌های برتر مایکل لی است. او که پیش از این با نمایش فیلم‌های (برهنه 1993) و (رازها و دروغ‌ها 1996) جوایز معتبری چون جایزه بهترین کارگردان جشنواره کن را از آن خود کرده بود؛ با ساخت فیلم ورا درک شیر طلایی جشنواره ونیز به همراه نامزدی اسکارها به ویتترین افتخاراتش اضافه کرد. بررسی و نمایش تضاد طبقاتی جامعه از عناصر مهم و همیشگی فیلم‌های لی بوده است. به طوری که فیلم‌های او برایندی است از واکنش‌های شخصیت‌های طبقه پایین دست کارگری. او عقیده دارد شخصیت‌های درام فیلم‌هایش خسته‌کننده و رنج‌آور نیستند و داستان آنها غم‌نامه بخشی از زندگی آدم‌ها است.

قهرمان ماجرا؛ ورا زن سالخورده و مهربانی است که شغل پیشخدمتی را بعنوان یادگار خانوادگی با جدیت دنبال می‌کند. آنها خانواده چهارنفره‌ای هستند که برای امرار معاش هر یک به شغلی مشغول شده. استن همسر ورا در یک کارگاه مکانیکی کار می‌کند، اتل پسر آنها خیاطی پیشه کرده و جوئیس؛ دختری با ظاهری سرخورده و خجالتی؛ در یک کارخانه تولید لامپ به فعالیت مشغول است. ورا درک ضمن انجام کارهای سخت پیشخدمتی خود، در کمک به افراد پیر و ناتوان همچون مادرش و برخی از آدم‌های دیگر چهره‌های دوست‌داشتنی از خود به نمایش می‌گذارد. او خانواده‌اش را دوست دارد و آرزو دارد که دخترش ازدواج کند، از شادی فامیل خود شاد می‌شود و همسایگانش را به صرف چای دعوت می‌کند.

اما اینها تنها دلمشغولی ورا نیستند. به تعبیری مهم‌ترین دلمشغولی و دغدغه ورا یک چیز است. در این میان به دور از چشم خانواده؛ او به زنان و دخترانی که می‌خواهند سقط جنین کنند (بدون اینکه به فقیر یا غنی بودنشان توجهی داشته باشد) کمک کرده تا آنها را از مشکلات ناشی از بارداری رهایی دهد.

او که سالهاست این کار را تحت یک هدف آرمانی و برای کمک به زنان و دختران جوان انجام می‌دهد در نهایت بدلیل ایجاد مشکل برای یک دختر به دست پلیس و در چنگال قانون گرفتار می‌شود. به هر روی کاری که ورا انجام می‌داده غیرقانونی بوده، اگرچه در نیت خوب و سالم این پیرزن مهربان هیچکس شکی ندارد. او در شب کریسمس؛ در حالی توسط پلیس دستگیر می‌شود که آنها مهمان‌های خود را پذیرایی می‌کردند. ورا، در نهایت سادگی و با چشمانی اشکبار با به ایستگاه پلیس می‌رود.

از اینجا به بعد است که تار و پود زندگی ورا به هم می‌پاشد. استن خود را به عمق ماجرا می‌اندازد و همسرش را امیدوار برای پیگیری ماجرا می‌کند. اما وقتی علت دستگیری ورا به گوش بچه‌ها می‌رسد ناگهان گویی همه چیز در خانه منفجر می‌شود. فامیل از او رویگردان می‌شود، اتل آن پسر شاد؛ شرمسار از عمل مادر؛ طبل ناسازگاری می‌کوبد و مادر را مایه سرافکنندگی می‌پندارد. جوئیس و همسرش که به تازگی وارد آن خانواده شده مادر را تنها نمی‌گذارند با او همدردی می‌کنند.

خانواده در حال از هم پاشیده شده خود راجع و جور می‌کند و یک حس اتحاد که خاص طبقات پایین دست و کارگری می‌باشد و لحظات سخت را در هم می‌نوردد آنها را به خود می‌آورد. وکلای کارگشته به یاری ورا می‌روند، همکاری با پلیس، سابقه نیکوکاری و کمک به افراد نیازمند، فقط اجرای حکم را آن هم با وثیقه پنجاه پوندی به تعویق می‌اندازند. اما سرانجام دیوارهای زندان او را دربر می‌گیرد.

ورا درک نمایش پراز صداقت یک انسان خوب در محیطی سرشار از دروغ و تقلب است. مایک لی، لندن پس از جنگ جهانی دوم را همانگونه که هست تصویر می‌کند. جامعه ای که اگرچه به سبب گذرانیدن یک دوره جنگ طاقت فرسا، هنوز مفهوم ایثار و برادری را می‌توان در آن سراغ گرفت اما همین جامعه غرق در خودخواهی‌های سرمایه داری و بورژوازی نیز شده است.

ثروتمندان در این برزن به همه چیز می‌رسند و جامعه کارگری همه چیز را می‌بازند. خدمت فقرا خیانت محسوب می‌گردد و ولنگاری و بی تفاوتی و حتی زیاده خواهی ثروتمندان عملی طبیعی جلوه‌گری می‌نماید. پایان برای افشاری نظیر ورا، هرلحظه ممکن است رخ بنماید و پرونده یک عمر زندگی با ارزش و احترام را ببیچد. هیچ کس در این میان به شخصیت و آبروی شهروندی مانند ورا درک توجهی نمی‌کند. همگان در آن جامعه فقط به تعلق او به قشر فقیر و کارگر توجه دارند. جالب اینجاست که در طی مراسم دادگاه و

اعلام حکم او؛ قاضی دقیقا به این مهم یعنی ویژگی‌های انسانی و نیت بی غل و غش او نیز اشاره می‌کند اما هرچه باشد ورا متعلق به جامعه ای و قشری است که قرار است آوار و هوار طبقه ثروتمند را برخورد قبول نماید. پیاده روهای این طبقه بالاخره جایی تمام می‌شود.